

Ступчук, В.О. Лабунець [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/5387/1/Лабунець2.pdf>

УДК 658:504

Лоцманова Х.Ю.

асистент, Бондик К.Ю.

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПІДПРИЄМСТВ ПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ ЇХ НАВАНТАЖЕННЯ НА ДОВКІЛЛЯ

Протягом останніх десятиліть в Україні продовжується загострення та поглиблення екологічних проблем: надмірне використання природних ресурсів, забруднення навколишнього середовища, перевищення рівня антропогенного навантаження на природу порівняно з можливостями екологічної ємності планети тощо. Зростаюча стурбованість щодо якості навколишнього середовища акцентувала увагу підприємств на можливі екологічні наслідки їх діяльності [1].

Розгляд економічної діяльності підприємств як невід'ємної частини навколишнього природного середовища є основним постулатом «зеленої економіки», внаслідок цього відкривається можливість формування корисної цінності товарів та послуг у органічній єдності із станом довкілля, безпекою навколишнього середовища як для окремої людини, так і для суспільство в цілому [2]. Зазначеним питанням присвячено багато праць таких учених, як: О.Ф. Балацький, О.О. Веклич, Т.П. Галушкіна, Л.С. Гринів, Б.М. Данилишина, В.В. Дергачова, Н.В. Караєва, Л.Г. Мельник, Л.О. Мусіна, В.Г. Потапенко, Л.Г. Руденко, Є.В. Хлобистов та ін. Ці фахівці зробили вагомий внесок у розвиток досліджень із зазначеної проблематики, в той же час потребує деталізації характер впливу результатів діяльності підприємств переробної промисловості на навколишнє природне середовище та пошук шляхів які забезпечать мінімізацію цього впливу.

Метою дослідження є висвітлення та розкриття шляхів зниження навантаження діяльності підприємств переробної промисловості на довкілля.

За ступенем забруднення основний вплив на навколишнє середовище спричиняють підприємства переробної галузі. Переробна галузь забезпечую близько 29% виробництва валового внутрішнього продукту країни (рис. 1).

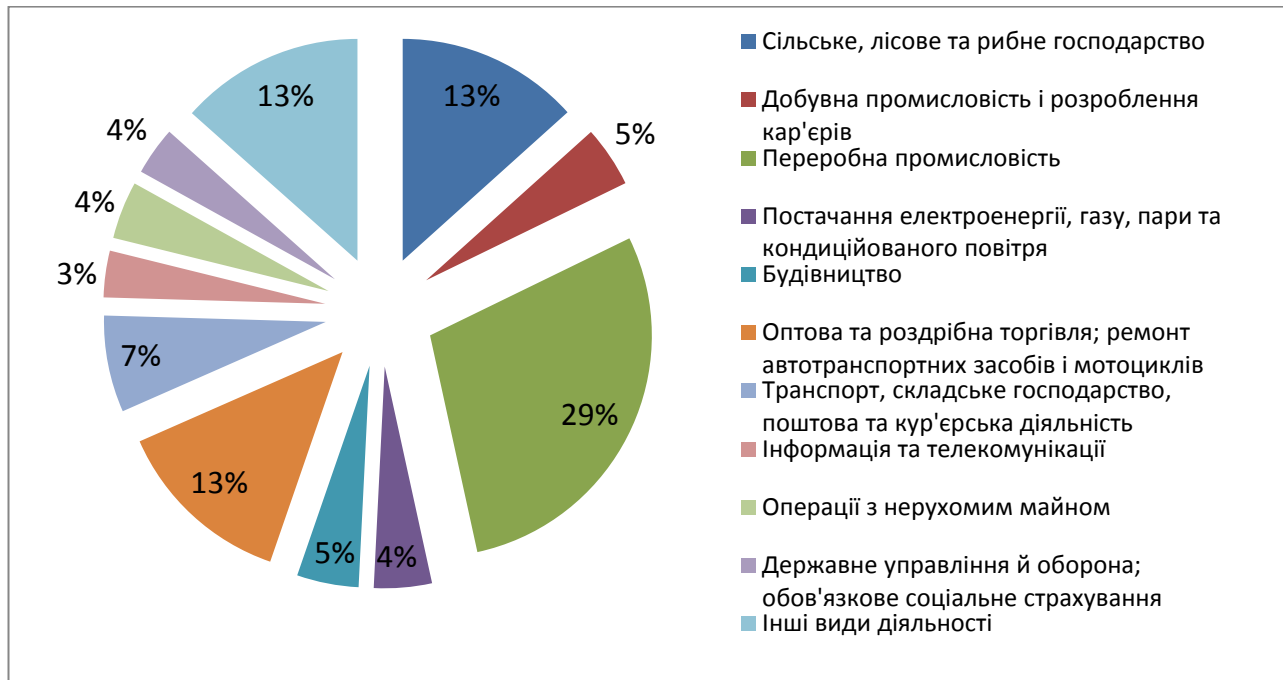

Рис. 1 - Структура виробництва ВВП за видами економічної діяльності у 2016 році

Разом з цим, підприємства переробної промисловості є головним забруднювачем повітря: кожного року вони дають 153 659 тис. т. забруднення від усіх стаціонарних джерел, а саме викиди діоксиду вуглецю (рис. 2) та забруднюючих речовин (рис. 3).

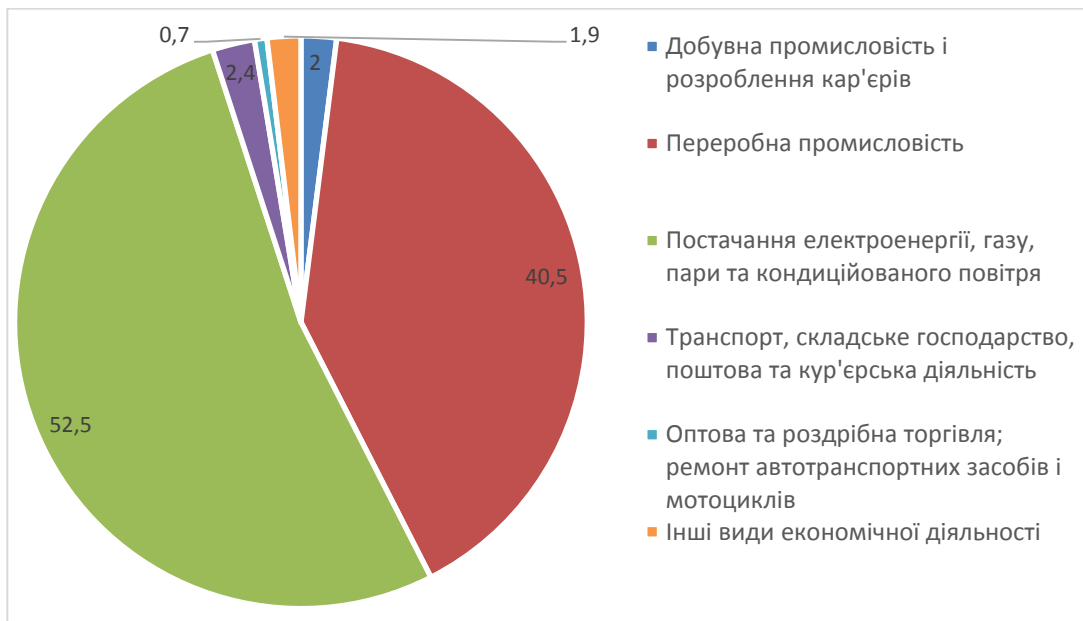

Рис. 2 – Обсяги викидів діоксиду вуглецю від стаціонарних джерел за видами економічної діяльності у 2016 році.

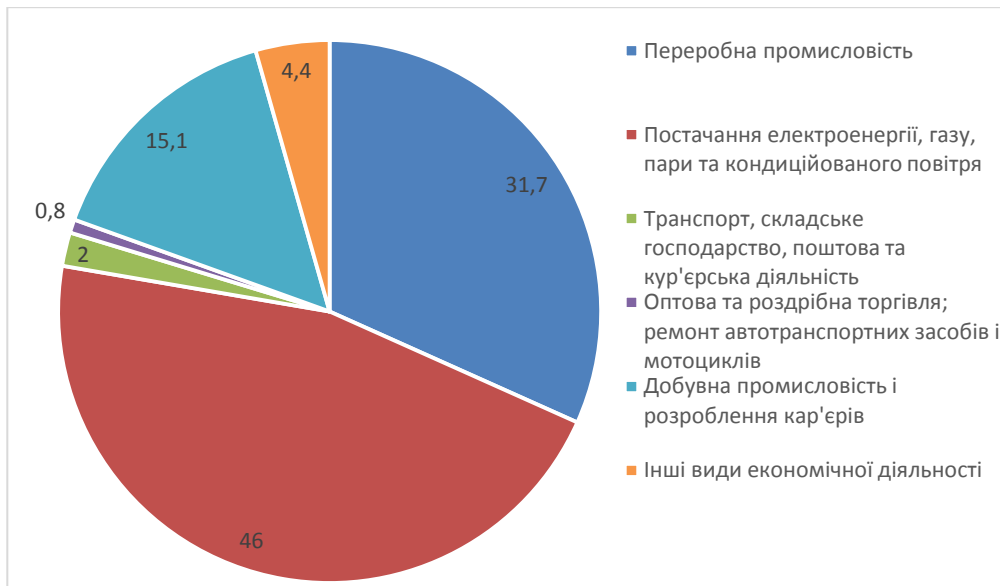

Рис. 3 – Обсяги викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел за видами економічної діяльності у 2016 році.

До переробної промисловості відносяться підприємства коксохімічної галузі. Головне завдання коксохімічної промисловості полягає в тому, щоб забезпечити чорну металургію і машинобудування коксом у необхідній кількості та якості, що є основною умовою постачання всіх галузей народного господарства високоякісним металом, як найважливішим видом конструкційних матеріалів. При цьому найважливішим соціальним завданням, що стоїть перед коксохімічними підприємствами, є підвищення екологічної безпеки виробництва, зниження його впливу на навколишнє середовище. Розглянемо характер впливу на прикладі ПрАТ «Авдіївський коксохімічний завод».

ПрАТ «Авдіївський коксохімічний завод» найбільше в Європі високотехнологічне коксохімічне підприємство. На заводі випускається 30 видів коксової і хімічної продукції, основним з яких є кокс доменний для металургії. У загальній структурі виробництва АКХЗ частка коксової продукції перевищує 90%. На підприємстві встановлено 301 джерело викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, з них – 142 організованих і 159 неорганізованих.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за останні шість років коливаються в межах 17,76-8,02 тис. т/рік, в залежності від обсягів виробництва коксу та впровадження природоохоронних заходів. У 2017 році в атмосферне повітря викинуто 11671,383 тонн шкідливих речовин, що на 1396,965 тонни більше

в порівнянні з 2016 роком. Підвищення викидів обумовлено збільшенням рівня виробництва коксу та хімічної продукції.

На підприємстві експлуатуються 21 установка очистки газу. На всі газоочисні установки є паспорти, зареєстровані в органах Мінприроди, але цього недостатньо. За 2017 рік Авдіївський коксохімічний завод виплатив 13927 тис. грн податків за забруднення навколишнього середовища, найбільшу питому вагу в них займають податки за викиди в атмосферу, на них приходиться 94,38% або 13 144,58 тис. грн.

Незважаючи на проведені заходи достатньо тяжким залишається навантаження на навколишнє середовище. Зменшити викиди забруднюючих речовин дозволять наступні заходи підприємства: переоснащення аспіраційної системи з установкою фільтру що забезпечить концентрацію пилу на виході 50 мг/м³; удосконалення газоочисних установок що забезпечать очищення вентвипадків пилу до 50 мг/м³; модернізація установки системи аспірації вентиляційних викидів установки сухого гасіння коксу що знизить запиленість газового потоку.

Розробка та впровадження заходів спрямованих на зменшення викидів забруднень в атмосферу, не тільки поліпшать навколишнє середовище, також це збільшить прибуток отримуваний підприємством за рахунок зменшення суми виплачених податків за викиди в атмосферу.

Список використаних джерел

1. Баланенко О.Г., Стойкова Т.М., Стойкова І.М. Сутність та основні завдання еколого-економічного аналізу діяльності підприємства «Молодий вчений» • № 1 (41) • січень, 2017 р. С. 535-539 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/1/126.pdf>
2. Євген Хлобистов: "Економіка є залежним компонентом природного середовища, в межах якого вона існує і є його частиною". [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://blogs.korrespondent.net/blog/science/3372402/>
3. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>